

דין בישול בשמן, מע"ב

- א. תנו רבנן: מביא אדם קיתון מים ומניחו כנגד המדורה, לא בשביל שיחמו, אלא בשביל שתפיג צינתו. רבי יהודה אומר: מביאה אשה פך של שמן ומניחתו כנגד המדורה, לא בשביל שיבשל אלא בשביל שיפשר. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אשה סכה ידה שמן ומחממתה כנגד המדורה, וסכה לבנה קטן, ואינה חוששת.
- ב. איבעיא להו: שמן מה הוא לתנא קמא? – רבה זרב וספ דאמרי תרוייהו להתירא, רב נחמן בר יצחק אמר לאיסורא. רבה זרב וספ דאמרי תרוייהו להתירא: שמן אף על פי שהיד סולדת בו – מותר, קסבר תנא קמא: שמן אין בו משום בשול. ואתא רבי יהודה למימר: שמן יש בו משום בשול, והפשוט לא זה הוא בשול. ואתא רבן שמעון בן גמליאל למימר: שמן – יש בו משום בשול, והפשוט זהו בשול.
- ג. רב נחמן בר יצחק אמר לאיסורא: שמן אף על פי שאין היד סולדת בו – אסור, קסבר: שמן יש בו משום בשול, והפשוט זהו בשול. ואתא רבי יהודה למימר: הפשוט לא זהו בשול. ואתא רבן שמעון בן גמליאל למימר: שמן יש בו משום בשול, והפשוט זהו בשול. רבן שמעון בן גמליאל היינו תנא קמא! – איכא בינייהו כלאחר יד.

שלושה מקרים בסוגיא (מהקל לחמור):

- א. לשם כנגד המדורה פך של שמן כדי שיבשל
- ב. לשם כנגד המדורה פך של שמן כדי שיפשר
- ג. אשה סכה ידמה שמן ומחממתה כנגד המדורה

ארבעה דינים אפשריים (מהקל לחמור):

הכל אסור; [א-ב] אסורים; רק [א] אסור; הכל מותר
ארבע אפשרויות אלו מופיעות בסוגיא:

בישול בשמן - שימה כנגד המדורה

פך שמו בשביל שיבשל	ת"ק (לרנב"י)	רשב"ג	ר"י	ת"ק (לרבה ור"י)
פך שמן בשביל שיפשר	אסור	אסור	מותר	מותר
סכה ידה (כלאחר יד)	אסור	מותר	מותר	מותר

אין מחלוקת אמוראים על שיטות ר"י ורשב"ג.

נחלקו בשיטת ת"ק: לרנב"י הוא מחמיר מכולם ולרבה ור"י הוא מקל מכולם.